KOUVOLA

Talous ja turvallisuus koonti edunvalvontakorteista

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen (VOS)

Edunvalvontakortti – laadittu 27.10.2026

Kuvaus edunvalvonnan kohteesta

- Kuntien valtionosuusuudistus ei toteutunut, minkä seurauksena käytössä on edelleen nykyinen rahoitusjärjestelmä. Kouvolan näkökulmasta järjestelmä ei huomioi sote-uudistuksen vaikutuksia tasapuolisesti, ja kaupunki pitää rahoitusjärjestelmän uudistamista edelleen välttämättömänä. Lisäksi Sote-siirtoerien poistaminen valtionosuuksista tulee tehdä välittömästi.
- Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on erittäin ongelmallinen niin perustuslain turvaaman kunnallisen itsehallinnon, rahoitusperiaatteen kuin asukkaiden yhdenvertaisuuden kannalta. Rahoitusperiaatteen mukaan kunnilla on oltava riittävät taloudelliset voimavarat uusien ja muiden vastuullaan olevien tehtävien hoitamiseen.
- Kouvolan valtionosuuksia on leikattu sote-uudistuksesta johtuen vuosina 2023–2026 84,5 milj. euroa ja pysyvä leikkaussumma vuodesta 2028 lähtien on noin 22 milj. euroa vuosittain. Tämä historiaan perustuva erä, johon kunnat eivät ole voineet vaikuttaa mitenkään, kohtelee kuntia eriarvioisesti. Yhdessä negatiivisen väestökehityksen ja merkittävästi heikentyneen työllisyystilanteen kanssa Kouvolan taloustilanne on entisestään heikentynyt vuoden 2026 aikana.
- Kouvola yhdessä 12 kaupungin kanssa esitti huhtikuussa 2026 sote-erien poistoa valtionosuuksista. Vaatimus perustui oikeustieteen tohtori Tuomas Ojasen asiantuntijalausuntoon, jossa Ojanen arvioi nykyisen valtionosuusjärjestelmän toimivuutta perustuslain näkökulmasta. Lausunnon perusteella voidaan todeta, että nykyinen valtionosuusjärjestelmä on erittäin ongelmallinen niin perustuslain turvaaman kunnallisen itsehallinnon, rahoitusperiaatteen kuin asukkaiden yhdenvertaisuuden kannalta. Rahoitusperiaatteen mukaan kunnilla on oltava riittävät taloudelliset voimavarat uusien ja muiden vastuullaan olevien tehtävien hoitamiseen.

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen (VOS)

KOUVOLA

Edunvalvonnan tavoite tiivistetysti			
• Sote-siirtoerien poistaminen valtionosuuksista tulee tehdä välittömästi. • Välittömien toimenpiteiden lisäksi tarvitaan valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus.			
Toimenpide	**Kohde**	**Aikataulu**	**Valmisteluvastuu**
Lausunnot, kannanotot ja tapaamiset	Ministeriöt, lausuntopalvelu.fi	2025-	Talousjohtaja
Yhteistyö ja vaikuttaminen eri verkostoissa ja sidosryhmäfoorumeissa	Ministeriöt	2025-	Talousjohtaja
Hallitusohjelmaan vaikuttaminen	Ministeriöt, poliittiset päättäjät ja valmistelijat	2025-	Talousjohtaja
Yhteistyö muiden kaupunkien kanssa	Ministeriöt, kansanedustajat, media	2025-	Talousjohtaja

Yhteistyökumppanit

- Jyväskylän, Kotkan, Kuopion, Mikkelin, Oulun, Porin, Rovaniemen, Seinäjoen, Tampereen, Turun, Vaasan ja Vantaan kaupungit

Laaditut/laadittavat selvitykset ja liitteet

Lausunto valtionosuusjärjestelmästä perustuslaissa turvatun kunnallisen itsehallinnon sekä eräiden perusoikeuksien kannalta

Sote-siirtoerien poisto valtionosuuksista ja muutosta koskeva järjestely

KOUVOLA

Mitä?

Sote-erät vääristävät kuntien rahoitusta. Nykyinen valtionosuusjärjestelmä perustuu edelleen merkittäviltä osin vuosien 2021–2022 sote-kustannuksiin. Tarkastelujaksoon vaikuttivat poikkeukselliset tekijät, kuten koronapandemia, sairaanhoitopiirien yli- ja alijäämät sekä suuret sairaalainvestoinnit. Kaupunkien näkemyksen mukaan näiden historiallisten kustannusten ei tulisi määrittää pysyvästi kuntien nykyisten palveluiden rahoitusta.

Miksi?

Sote-siirtoerien seurauksena osa kunnista menettää vuosittain merkittäviä summia valtionosuuksia, vaikka kustannukset liittyvät jo hyvinvointialueille siirtyneisiin tehtäviin. Samalla järjestelmä tuottaa huomattavia hyötyjä toisille kunnille. Kaupunkien mukaan nykytilanne ei ole kuntien eikä veronmaksajien näkökulmasta perusteltu. Negatiivisten sote-siirtoerien vaikutukset ulottuvat vuonna 2027 yli 3,4 miljoonaan suomalaiseen, minkä vuoksi valtionosuusjärjestelmä tulee uudistaa välittömästi.

Miten?

Sote-siirtoerien poistaminen valtionosuuksista tulee tehdä välittömästi. Välittömien toimenpiteiden lisäksi tarvitaan valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus.

EU-rahoitus

Edunvalvontakortti – laadittu 21.10.2026

Kuvaus edunvalvonnan kohteesta

- EU:n kumppanuussuunnitelma on Suomen kansallinen ja alueellinen suunnitelma, jolla ohjataan EU:n uuden monivuotisen rahoituskehyksen (vuosille 2028–2034) kumppanuusrahaston ja koheesiovarojen käyttöä. Luonnos Suomen kansalliseksi ja alueelliseksi suunnitelmaksi sekä hallintorakenteeksi on tavoitteena laatia keväällä 2027.
- Kouvolan kaupunki pitää tärkeänä, että tuleva EU kumppanuussuunnitelma tunnistaa muuttuneen toimintaympäristön ja vahvistaa alueiden mahdollisuuksia kasvuun, investointeihin ja uudistumiseen. Tulevan EU-ohjelmakauden on mahdollistettava investoinnit, kasvu ja uudistuminen myös Kaakkois-Suomessa.
- Kouvola on maatilojen määrältään Suomen suurin ja tilojen kokonaistuloiltaan Suomen 6. suurin kunta. Tilojen määrä vähenee, mutta tilakoko kasvaa. Maatiloja kehitetään myös erikoistumalla ja monialaistumalla. Kymenlaakso on vahvaa luomuviljan tuotantoaluetta ja luomutilat ovat suurempia kuin Suomessa keskimäärin. Toimialan työllisyysvaikutukset ovat merkittävät niin välittömästi kuin välillisesti. Maatalouteen ja elintarvikesektorin edunvalvonnalla pyritään saamaan alueelle lisää investointeja, alan työpaikkoja, TKI-toimintaa, rahoitusta sekä osaavaa työvoimaa. Edunvalvonnalla pyritään myös vaikuttamaan maaseudun ja maatalouden tukirahoituksen suotuisaan kehitykseen.

EU-rahoituksen hyödyntäminen (sis. maatalous)

Edunvalvonnan tavoite
• EU-rahoituksen määrän ja kokoluokan kasvattaminen Kouvolan strategisiin investointeihin, TKI-toimintaan ja kasvualoille.

Toimenpide	Kohde	Aikataulu	Valmisteluvastuu
Maakuntaliiton kirittäminen EU-vaikuttamisessa ja rahoitusmahdollisuuksiin vaikuttamisessa	Kymenlaakson liitto	2026-	Kehitysjohtaja
NRPP EU-rahojen kansalliseen jakoon vaikuttaminen Kouvolan kasvukärkien ja tarpeiden mukaisesti	VM, TEM,	2026-	Kehitysjohtaja
Maa- ja metsätalouden kehittämisrahoituksen (tukien) tasoon ja alueelle kohdistumiseen vaikuttaminen.	MMM, TEM, YM	2026-	Tekninen päällikkö, maaseutupalvelujen päällikkö
EU-rahoituksen kohdentaminen Itäisen Suomen elinvoiman kehittämiseen	Valtioneuvosto, TEM, Komissio ja EU-parlamentti	2026-	Kaupunginjohtaja

KOUVOLA

Mitä?

Maatalous- ja elintarvikesektori on strategisesti merkittävä toimiala, sillä se vastaa ruokaturvasta, huoltovarmuudesta ja kestävän kehityksen tavoitteista. Ala on merkittävä talouden moottori. Se houkuttelee investointeja, kehittää kansainvälistä kauppaa ja tukee paikallistalouksia. Kasvavat trendit, kuten lähiruoka, luomutuotteet ja kasvipohjaiset elintarvikkeet, tarjoavat uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja lisäävät kuluttajien kiinnostusta alaa kohtaan.

Miksi?

Kouvolan maatalous- ja elintarvikesektorilla on merkittävää kasvupotentiaalia. Kouvola on Suomen vilja-aitta, jossa on eniten maatiloja, toiseksi suurin viljelyala sekä runsaasti luomutuotantoa. Paikalliset elintarvikealan yritykset, joita on noin 80, työllistävät yli 800 henkilöä ja tarjoavat jalostus- ja vientimahdollisuuksia.

Kouvolassa on laajennettu alan koulutustarjontaa ja luotu puitteita tutkimus- ja kehitystyölle. Xamkissa on aloitettu kehittyvän elintarviketekniikan insinöörikoulutus, LUT-yliopistossa elintarviketekniikan maisteriohjelma ja Ammattiopisto Edukossa elintarvikealan perustutkinto. Xamk FoodLab analyysi- ja tuotekehitystilat sekä Edukon koekeittiö/ruokatehdas tukevat alan innovaatiota ja kasvua.

Kouvolan logistinen sijainti, kestävä tuotantotapa ja vahvat verkostot tekevät kaupungista erinomaisen paikan kehittää maatalouden ja elintarviketeollisuuden arvoketjuja.

Miten?

Kouvolan tavoitteena on rakentaa elintarvikesektorista vetovoimainen ja kilpailukykyinen kokonaisuus, joka yhdistää perinteisen maatalouden, modernin jalostuksen ja huippututkimuksen. Kouvola tarjoaa yrityksille houkuttelevan toimintaympäristön, jossa yhdistyvät osaava työvoima, maatalouden vahva perusta, tuotekehitys, logistinen sijainti ja kehittyvä infrastruktuuri. Alalla on potentiaalia lisätä vientiä, kasvattaa jalostusastetta ja vastata ilmastotavoitteisiin, mikä vahvistaa kaupungin roolia valtakunnallisesti merkittävänä elintarvikealan keskuksena.

Yhteistyökumppanit

- Kymenlaakson liitto
- C21 kaupungit
- ELY-keskus, Pro Agria, Kaakkois-Suomen MTK, Ruokavirasto, Maa- ja metsätalousministeriö
- Alueen oppilaitokset mm. Xamk, Eduko, LUT ja HY: Ruralia-instituutti, MMTDK
- Alueen yritykset
- Kymen Luomu osk
- Leader-ryhmä Pohjois-Kymen Kasvu ry
- Elintarviketeollisuusliitto
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
- Suomen yrittäjät

Liitteet

Lähiruoan käytön aluetaloudelliset vaikutukset Suomen maakunnissa
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/228387/Raportteja118.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Bernerin selvitys viennin lisäämiseksi elintarvikealalla 3/2022
https://valtioneuvosto.fi/-//1410837/bernerin-selvitys-alkutuotanto-teollisuus-ja-kauppa-yhdessa-kasvattamaan-elintarvikevientia

Kymenlaakson elintarviketeollisuuden toimialakartoitus kevät 2022
file:///C:/Users/k5417/Downloads/Kymenlaakson%20elintarviketeollisuuden%20toimialakartoitusraportti.pdf

Suomen ruokatutkimuksen ja –innovoinnin strategia 2021 – 2035, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, 2021

Tulosten julkistustilaisuus – Julkisten elintarvikehankintojen vastuullisuus ja kotimaisuusaste, MMM ja Motiva 24.1.2023

Suomen viimeistelty CAP-suunnitelma 2023-2027.pdf (mmm.fi)

Kestävää kasvua Kaakkois-Suomen maaseudulta, Kaakkois-Suomen alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023–2027 (ete-centre.fi)

Kouvolan kaupungin maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027

Turvallisuus

Edunvalvontakortti – laadittu 25.08.2022, päivitetty 26.10.2026

Kuvaus edunvalvonnan kohteesta

- Euroopan muuttuneessa turvallisuustilanteessa Suomen kansainvälisen sotilasyhteistyön voidaan arvioida lisääntyvän jatkossa merkittävästi. Kouvola on Suomen suurin varuskuntakaupunki. Alueella sijaitsevat Suomen suurin varuskunta, Karjalan prikaati, ja erikoisjoukkoja tuottava joukko-osasto, Utin jääkärirykmentti. Kouvolan sijainti, varuskunnat ja niiden laajat harjoitusalueet sekä logistiset yhteydet (tie- ja rautatieverkko, Kotkan syväsatama, Utin lentokenttä) tarjoavat ainutlaatuiset olosuhteet suurtenkin kansainvälisten sotilasjoukkojen harjoitus- ja tukeutumisalueeksi.
- Kymenlaakson alue pitää tärkeänä, että Euroopan komission Suomelle ehdottamaa 1,6 miljardin euron rahoitusta, joka kanavoidaan Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen (BMVI) kautta seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä (MFF), ei käytetä yksinomaan rajainfrastruktuuriin, kuten aitoihin. Investointien Kaakkois-Suomen rajaseudun talouteen tulisi olla mahdollisia myös kokonaisvaltaisen turvallisuuslähestymistavan tukemiseksi.
- Suomen kokonaisturvallisuus vahvistuu, kun julkiset turvallisuus- ja puolustusinvestoinnit sijoittuvat nykyistä tasapainoisemmin niihin paikkoihin, joissa niillä on suurin vaikuttavuus. Kouvola tarjoaa tähän valmiin toimintaympäristön. Turvallisuuteen liittyy myös vahvasti huoltovarmuus. Tavoitteena on saada alueelle maatalouteen ja elintarvikesektorin lisää investointeja, alan työpaikkoja, TKI-toimintaa, rahoitusta sekä osaavaa työvoimaa.

Turvallisuus

KOUVOLA

Edunvalvonnan tavoite

- Kouvolan profiloituminen turvallisuus kaupunkina ja erinomaisena kansainvälisten sotilasjoukkojen harjoittelu- ja tukeutumisalueena.
- Lisätä alueen yrityksien yhteistyötä Puolustusvoimien kanssa.
- EU:n itäisten raja-alueiden elinvoiman kehittäminen on huomioitava EU- ja kansallisen tason päätöksenteossa sekä rahoituksen kohdentamisessa.
- EU:n military mobility hankerahoituksen saaminen Kouvolan seudun liikennehankkeisiin esim. Vt 6 Kouvolan kohta ja Kymijoen ylittävät sillat.

Toimenpide	Kohde	Aikataulu	Valmisteluvastuu
Kouvolan vakiinnuttaminen kansainvälisenä sotilasharjoitusalueena ja tukikohtana. Puolustushallinnon työpaikkoja Kouvolaan.	Puolustusvoimat, puolustusministeriö, ulkoministeriö, poliittiset päättäjät	2022-	Kaupunginjohtaja
Kouvolalaisten yritysten kyvykkyyden tukeminen uudistua ja hyötyä puolustusvoimien ja NATO:n hankinnoista ja mahdollisuuksista huomioiden kaksikäyttötuotteet	Puolustusvoimat, puolustusministeriö, yritykset	2026-	Kaupunginjohtaja
Turvallisuuteen liittyvien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen ja yritysten sijoittuminen Kouvolaan	Puolustusvoimat	2025-	Apulaiskaupunginjohtaja
EU:n military mobility hankerahoituksen hakeminen Vt 6 Keltti-Puhjo välille	Puolustusvoimat, valtioneuvosto	2025-	Tekninen johtaja

Yhteistyökumppanit

- Puolustusministeriö, puolustusvoimat, Karjalan prikaati ja Utin jääkärirykmentti
- ELY-keskus, Pro Agria, Maa- ja metsätalousministeriö
- Alueen korkeakoulut
- Kymenlaakson maakuntaliitto

Laaditut/Laadittavat selvitykset

Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta

Selonteko Suomen liittymisestä Pohjois-Atlantin liittoon

Sotilaallisen liikkuvuuden kehittäminen ja kansallinen toimintasuunnitelma

Kiitos!

Yhteystieto Etunimi Sukunimi